

Nőtincs

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV FEJLESZTÉSI TERV

VÉLEMÉNYEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ

Megbízó

Nőtincs Község Önkormányzata
2610 Nőtincs Szabadság út 50

Főépítész: Tölgyesi Diána – okl. településmérnök, TT 13-1374 *Tölgyesi Diána*

Tervező

POLTRADE Bt.
1096 Budapest, Telepy u. 23.
Mobil: 20/823-13-81
www.uld.hu

2025. október
Munkaszám: ULD/04/2024

NÓTINC S TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

1. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

Nótincs tervszerű, fenntartható, valamint gazdaságos fejlesztése és üzemeltetése érdekében, a település teljes területére kiterjedő, a környezeti, társadalmi, gazdasági adottságokra alapozott, a 2021. évi XXXIX. törvényben meghatározottak szerinti településfejlesztési terv készül.

Ez a településfejlesztési terv a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével rövid-, közép- és hosszútávra rendszerbe foglalja a településfejlesztési célokat. Tartalmazza Nótincs jövőképét, a jövőkép megvalósítása érdekében szükséges fejlesztési célokat, feladatokat, fejlesztési akcióterületeket. A településfejlesztési terv ezen túl javaslatot tesz a fejlesztési területek hasznosításának jellegére, módjára az egyes területek meghatározásával együtt.

A jövőkép feladata egyértelműen és integráltan bemutatni a településfejlesztési célok megvalósítását követően létrejövő jövőbeni állapotot, amely érdekében a településfejlesztési terv készül.

A jövőkép – amely tulajdonképp a hosszú távon elérni kívánt állapot – tartalmazza a főbb településfejlesztési elveket, az ezeken alapuló távlati fejlesztési szándékokat, a környezet és a társadalom minőségének javítása céljából javasolt intézkedéseket.

A fejlesztési terv stratégiai fejezete határozza meg a jövőkép megvalósulása érdekében szükséges rövid-, közép- és hosszú távú fejlesztési célokat, azok összefüggéseit, valamint a célokhoz tartozó fejlesztési, beavatkozási területeket és az épített és természeti örökség védelmének követelményeit.

A stratégiát követő cselekvési program munkarész tartalmazza a fejlesztési feladatokat, az önkormányzat által elfogadott tervek és gazdasági programok alapján. A fejlesztések pénzügyi tervét, ütemezését az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján foglalja össze a terv.

A tervezett fejlesztések a fejlesztési tervlapon jelennek meg, amely a teljes közigazgatási területre meghatározza a fejlesztési területeket, a fejlesztések térbeli összefüggéseit, valamint a település működéséhez szükséges infrastruktúra elemek térbeli kialakítását.

2. A JÖVŐKÉP MEGHATÁROZÁSA

A Fejlesztési tervvel együttemben készített Megalapozó Vizsgálat, a helyzetelemzés és helyzetértékelő munkarészek tartalmazzák Nótincs gazdasági, társadalmi, infrastrukturális helyzetét, a településre jellemző folyamatokat. Ezen anyagok alapján jelen Településfejlesztési Tervben meghatározásra kerül Nótincs jövőképe és az a célrendszer, ami hosszú távon iránymutatásul szolgál az egész helyi közösség és a település döntéshozói számára, s amely alapul szolgálhat különböző pályázatokhoz is.

A jövőkép kidolgozásakor figyelembe lettek véve a magasabb rendű tervek, törvények a 2014-ben elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, a 2021- 2027-es időszakra szóló Nógrád Megye Területfejlesztési Konceptiója, stratégiai és operatív programja.

A Nógrád megyére készült koncepció – amely összhangban van az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióval (OFTK), a térség jövőképét az alábbiakban összegezte: „Általános célunk, hogy 2030-ra Nógrád megye 2030-ra Magyarország legzöldebb térségévé váljon, beleértve az egészséget, a fenntarthatóságot, a tudást és szellemiséget is.”

Nőtincs hosszútávú elképzelése elsősorban zöld beruházások mentén megvalósuló településfejlesztés, mely kedvező alapot nyújt a turizmus számára is, ugyanakkor a helyi kisléptékű fejlesztések mentén létrejövő élő települési közösség megteremtését teszi lehetővé.

2.1. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉST MEGHATÁROZÓ FŐBB ELVEK

Nőtincs átfogó célja többek között egy olyan hosszú távú településfejlesztési elképzelés megvalósítása, amely a településen élők életminőségének átfogó javításán keresztül, a lakosság számára kedvező lakókörnyezet megteremtésével a kiegyensúlyozott korösszetétel hosszútávon fenntarthatóvá válik. A társadalmi különbségek csökkentését, az oktatáshoz, az egészségügyi- és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítását tartja kiemelt feladatnak.

A kedvező földrajzi elhelyezkedése, az épülő M2-es autópálya a gazdasági telephelyek számára előnyös feltételeket biztosít. A gazdaság erősítésével a megélhetés biztosítása, a munkahelyek megőrzése és a foglalkoztatás növelése a cél. A mezőgazdasági művelés során elsődlegesek a táji adottságok szempontok szemelőt tartása, a táj és talajok környezetbarát módon történő fenntartása és védelme. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldek más célú hasznosítása nem javasolt. A külterületi fejlesztéseket optimalizálni kell a hagyományos táj szerkezet megőrzésével, és az olyan fenntartható táj használatok preferálásával, amelyek nem kívánnak indokolatlanul magas terheket.

A település turisztikai potenciálját a Szent István tó és a kék túra útvonal jelenti. Ez a két turisztikai ágazat jól kiegészíti egymást, ugyanakkor még számos fejlesztési lehetőséget rejtnek.

A közterületek egyszerre biztosítják a mindennapi életünk áramlását, és adnak alapot a településképpnek. A településképp megőrzéséhez az épített környezet értékeinek védelme is elengedhetetlenül szükséges.

A településfejlesztés alapját a fenntartható fejlődés környezeti, társadalmi és gazdasági szempontjainak érvényesítése kell, hogy képezze. Ez különösen az alábbi alapelvek figyelembevételét jelenti:

Kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok megteremtése és fenntartása:

- demokratikus döntéshozatal, partnerség

- a közösséget összetartó szolidaritás és a terhek igazságos elosztása,
- a szegregáció elleni küzdelem és
- testileg és lelkileg egészséges társadalom kialakulásának elősegítése
- együttműködés elmélyítése nemcsak a szomszédos településekkel, hanem a lakók, a civil szerveződések, gazdasági szereplők, befektetők irányában is

Kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok megteremtése és fenntartása:

- helyi erőforrásokra való építkezés, a térségi természeti-, gazdasági és emberi erőforrások sajátosságainak figyelembevétele és fenntartható módon való érvényesítése a település fejlesztése során
- helyi kis- és középvállalkozások
- integrált szemlélet, azaz az egymástól elszigetelt ágazati beavatkozások helyett integrált megoldások alkalmazása a fejlesztési célok szolgálatában
- A fenntarthatóság szempontjainak előtérbe helyezésével szükséges értékelni az egyes fejlesztések megvalósulását követően a beruházás működtetésének hatását, azaz a környezeti, társadalmi és pénzügyi fenntarthatóságot.

Kiegyensúlyozott környezeti viszonyok megteremtése és fenntartása:

- a jó minőségű termőföldek védelme,
- ökológiai szempontból előnyös adottság megőrzése, tájhasználat tudatos alakítása
- a természetes és épített környezet értékeinek védelme,
- a zöldfelületek, rekreációra szánt területek növelése
- A fejlesztéseknek a minőségre való törekvést kell szolgálniuk, a XXI. század magas műszaki színvonalán kell, hogy megvalósuljanak

3. STRATÉGIA

A Stratégia, a jövőkép megvalósítása érdekében tartalmazza a rövid-, közép- és hosszú távú településfejlesztési célokat, utalva azok összefüggési rendszerére, valamint a területi és ágazati célokkal való kapcsolatokra.

Megnevezi a fejlesztési, beavatkozási területeket és kiemeli az épített és a természeti örökség védelmének követelményeit.

3.1. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

3.1.1. Nőtincs települési szolgáltatásainak erősítése

Ezen átfogó célkitűzés jegyében Nőtincs átfogó célja egy olyan hosszútávú településfejlesztési

elképzelés megvalósítása, amely a településen élők életminőségének átfogó javítását, a lakosság kedvező körösszetételének megtartását, a társadalmi különbségek csökkentését, az oktatáshoz, az egészségügyi- és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítását tartja egyik kiemelt feladatának. A település intézményeinek fejlesztésével az óvodás kórtól egészen az időskorig szeretné biztosítani a lakosság magas szintű ellátását. Az óvoda nem rendelkezik szabad kapacitással. A bölcsőde kialakítására Nőtincs és környező települések egyre gyarapodó fiatal családjai igényeinek kialakítása miatt volt szükség. A bölcsőde is maximális 12 fős létszámmal működik. Az alapfokú intézmények bővítésére van szükség. Az óvoda tetőterének beépítésével indokolt a harmadik csoportszoba létrehozása, felső tornaszoba kialakításával.

3.1.2. Kellemes és változatos lakóhely a közterületek és a zöldinfrastruktúra fejlesztése mentén

Mint ahogy Nógrád megye fejlesztési koncepciójának is fontos stratégiai eleme a fenntartható településfejlesztés, úgy Nőtincs számára is kiemelt stratégiai cél a zöld és kék települési infrastruktúra fejlesztése. A településkapuk megfelelő kialakítására gondot kell fordítani, amelyet a településtervben új zöldterületek kijelölésével, a konfliktust okozó funkcióváltásokat kieszakozló szabályozással lehet elősegíteni. Kiemelkedő értéket jelent a történeti településrész közepén található nagy kiterjedésű még beépítetlen terület a volt tó helyén. Mindenképpen javasolt az itteni ingatlanokból minél nagyobb területet önkormányzati tulajdonba vonni és egy nagy kiterjedésű, valódi közösségi rekreációs célú, többfunkciós közparkot létrehozni, ami nagyobb rendezvényeknek is helyet tud biztosítani. Annál is inkább szükséges lenne ezt a funkcióváltást megvalósítani, mert a különböző vízfolyások találkozásánál évszázadokon keresztül itt álló tó helyén a talajvízviszonyok és az esetleges belvízveszély miatt az épületek elhelyezése aggályos, a terület beépítése nem javasolt.

Átfogó fejlesztési cél, hogy a településen a már kijelölt vagy újonnan építési lehetőséget kapó lakótelkek kialakíthatóak legyenek, ugyanakkor a hozzájuk kapcsolódó zöldterületek is kiépüljenek és közösség formáló erővé váljanak. A különböző településrészekben kialakított zöldterületeket pedig javasolt rendszerbe kapcsolni. A település zöldfelületi hálózatába minden típusú növényzettel borított terület beletartozik, legyen az közcélú (közpark, közkert), korlátozott használatú (pl.: intézménykertek), ipari, kereskedelmi célú területek zöldfelületei, magánkertek. A zöldhálózati rendszer, a település kulturális, identitástudatának is fontos eleme a régi temető, amely kegyeleti parkként való átalakításával ez a szerep tovább erősíthető. Ezen területek kiterjedésének növelése, tervezett hálózatos bővítése, az egyes elemek összekapcsolása a fejlesztések legfontosabb céljaként tűzhető ki. Alapvető hiányosság a belterületi utcák növényesítésének elmaradása. A belterületi utak mentén, ahol a zöldsávok szélessége arra lehetőséget biztosít, egységes fasorok telepítendőek. Más utcákban javasolt a cserjesávok, élőórágyak ültetésének szorgalmazása. A fejlesztés során javasolt a lombkorona-borítottság, a zöldfelületi arány, a vízszikkasztó felületek, a növényzet színteztettsége, kor- és faj szerinti változatosságának növelése. A felújítások, zöldsávok fejlesztése során figyelembe

kell venni a fenntartható csapadékvíz-gazdálkodás és a vízvisszatartás elveit. A hazai településeken nagy hagyománya van a gyepes szikkasztóárkoknak, amelyeket általában fasor is szegélyez. A szikkasztó árok hálózat a csapadékvizet az altalajba juttatja, amely ott tározódik. A szikkasztó árkok kiegészíthetők, vagy akár teljesen kiválthatók esőkertekkel. A gyepes szikkasztóárkok leburkolása káros és kerülendő gyakorlat.

3.1.3. Több lábon álló gazdasági környezet fejlesztése

Átfogó célja a településnek a gazdaság több lábra állítása, mindezzel megélhetés biztosítása, a munkahelyek megőrzése és a foglalkoztatás növelése. Ehhez a helyi adottságokra, sajátosságokra építő programok szükségesek. Nőtincs átfogó céljai közé tartozik a gazdasági területek elérhetőségének javítása nem csak a településen belül, hanem a szomszédos települések irányába is. Rétság településen jelentős ipari park működik, az üzemek a környező településekről viszonylag nagyszámú munkaerőt vonzanak. Közelsége miatt is szükséges a tömegközlekedés vagy akár „települési járat” kialakítása, az igényeknek megfelelő menetrend bevezetése a két település között.

A településen mezőgazdasága terén a nagytáblás a szántóföldi gazdálkodás jellemző. A szántóföldi művelés csak kedvező adottságú területeken, talajvédelmi és természetvédelmi követelmények betartásával javasolt. Meg kell akadályozni a lakóterületekkel a településen kijelölt gazdasági területek összenövését. A településen a vízfolyások mentén kialakult gyepes-, cserjés élőhely fragmentumok környezetbarát módon való fenntartását és a teljes beerdősülés megakadályozását is elősegíti a mezőgazdaság ösztönzése, a legeltető állattartás támogatása.

A mezőgazdaság területén új igényként jelentkezik az agroturisztikai családi mezőgazdasági létesítmény telepítése. A több lábon álló gazdaság keretében az aktív- és ökoturizmus erősítése, a túraútvonalak és kapcsolódó szabadidős területek fejlesztése a cél. A település egyre gyakrabban lesz gyalogtúrák útvonala. Erre a plusz lehetőségre az önkormányzat is nyitott, továbbfejlesztése céljai között szerepel. A település elsődleges feladatának tekinti az érintett erdőgazdálkodási és természetvédelmi hatóságokkal együttműködve az útvonalak karbantartását és a természetjáró bakancsos, kerékpáros turizmus fejlesztését és bekapcsolását a Gyadai- tanösvénybe. A Szent István tó Nőtincs lakosságának rekreációs céljainak helyszínéként szolgál, de emellett a turizmusban is jelentős szerepet játszik. A tó partja biztosít rendszeres helyszínt a rendezvényeknek, a tóparti termelői és kézműves piac számára. A település törekszik a tó szerepének tovább erősítésére, rekreációs lehetőségeinek bővítésére, ezért a kajakos egyesület számára csónaktároló, öltöző létesítését tervezi, a tó felső része pedig más jellegű horgászatnak adna lehetőséget (pl. hal előnevelő). A tó felsőrészen madártanösvény létrehozásával a bakancsos turizmus és a környezet megismerése tovább erősíthető. Ezt szolgálná a fotóturizmus számára elhelyezett bérelhető fotóslesek kihelyezése is.

A több lábon álló gazdaság megteremtése érdekében a belterületi kertek művelését is elő kell segíteni. Szinte az összes lakáshoz a falusias jellegnek megfelelően 1000-2000 m² -es telkek,

„kertek” tartoznak, biztosítva a konyhakerti növények megtermelésének a lehetőségét. Sajnos egyre kevesebb azok száma, akik ezt a lehetőséget maximálisan kihasználják. Ugyanakkor szervezeti és egységes programokkal kiaknázható munkahely teremtő lehetőséget kínálnak a helyi közösség számára. A termelők, kert tulajdonosok érdekeltségével és részvételével önkormányzati irányítással megvalósuló kereskedelmi hálózatok, értékesítési csatornák kialakítása, a helyi termelés, feldolgozás (pl. gyümölcslé, gyümölcszetek) és fogyasztás összehangolása, a gazdasági tevékenységek, tranzakciók minél nagyobb körének térségen belül tartása az átfogó cél.

3.1.4. Táj adottságoknak megfelelő tájhasználat

Nőtincs közigazgatási területén belül alapvetően jó állapotú fő ökológiai folyosók mellett a másod- és harmadrendű ökológiai kapcsolatok fejlesztése érdekében a fasorok és mezővédő erdősávok rendszerét mindenképp javasolt kialakítani a nagytáblás szántóföldi karakterű tájrészekben.

A dombhákat tagoló szurdokvölgyek természetesen módon osztják meg a nagy szántóföldi táblákat. További fasorok és erdősávok telepítésére azonban lehetőség van, amivel a táj meglévő esztétikai, ökológiai és gazdasági előnyeit tovább lehet fokozni a településen. A jól kialakított, fősávokból és mellésávokból, kiegészítő fasorokból álló összefüggő zöldinfrastruktúra hálózat számos ökoszisztéma szolgáltatással segíti a környezetét. A mélyebb talajrétegekből a kapillárisokon felszívott vízzel emeli a talajvíz szintjét, a párologtatáson keresztül a mikroklima javításával segíti a talajnedvesség fenntartását, a szél megfogásával csökkenti annak deflációs és talajszárító hatását, véd a por- és hóátfúvásoktól, illetve a víztározó környezetében a mezőgazdaságban használt kemikáliák és bemosódását is megakadályozhatja, illetve a nem kívánt át- és rálátásokat is kezelni lehet általuk.

A település erdőterületeinek megőrzése érdekében át kell gondolni az egyes területek elsődleges rendeltetését, a természetvédelmi szempontból értékes területeken és a talajvédelmi szempontból is kiemelt meredek lejtésű oldalakon a vágásos üzemmódról történő átállást elő kell segíteni.

Mint minden település esetében, így itt is elsődleges feladat a felszíni- és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelme. Ezt a vízfolyások környéki területhasználat optimalizálásával, szűrő pufferzónák létesítésével érhetjük el. A víztározó tótól déli irányban pótolni szükséges a megfelelő szélességű védelmi célú zöldsávot, ami képes a nagytáblás szántóföldek irányából a tó felé beszivárgó vegyszerezésből és trágyázásból eredő származékokat megszüntetni. Szintén a tó vegyszerezések elleni védelme miatt kiemelten fontos lenne, hogy a tó környékén ne lehessen új gyümölcsösöket kialakítani a domboldalon.

A fenntartható fejlődés feltétele a természeti erőforrások körültekintő használata és a globális ökoszisztéma védelme. A célkitűzés eléréséhez szükséges a talaj fenntartható használatának előmozdítása, a szennyezés és az elsivatagosodás megelőzése, a termőtalaj mennyiségi védelme a teljes közigazgatási területen, de különösen a vízerózióval szemben érzékeny

területeken (no till művelés, mezsgye, övások, adott esetben művelési ág váltás gye, rét irányába, energetikai ültetvények).

3.1.5. Településkép megőrzése és fenntartható építészeti szemlélet

Az élő, kellemes lakóhelyhez szorosan kapcsolódik a fenntartható településüzemeltetési és építészeti szemlélet.

A település fenntartható fejlesztéséhez hozzátartozik a településkép megőrzése. A településképet szabályozó rendeletek folyamatos karbantartásával el kell érni, hogy az új épületek, településrészek beépítéskor a településképhez illő, magas építészeti nívót képviselő épületállomány jelenjen meg. Ahhoz, hogy a településképet megőrizhető legyen és tudjuk, hogy mi az az alap, amihez illeszkedni szeretnénk, meg kell határozni, hogy a település lakossága számára mik a megőrzendő értékek, épületek. Az Örökségvédelmi hatástanulmány is felsorolja azokat az épületeket, amelyek érdemesek lennének a helyi védelemre. A rendezési tervvel együtt meg kell alkotni a helyi védett épületek listáját és a hozzájuk tartozó rendeleti előírásokat.

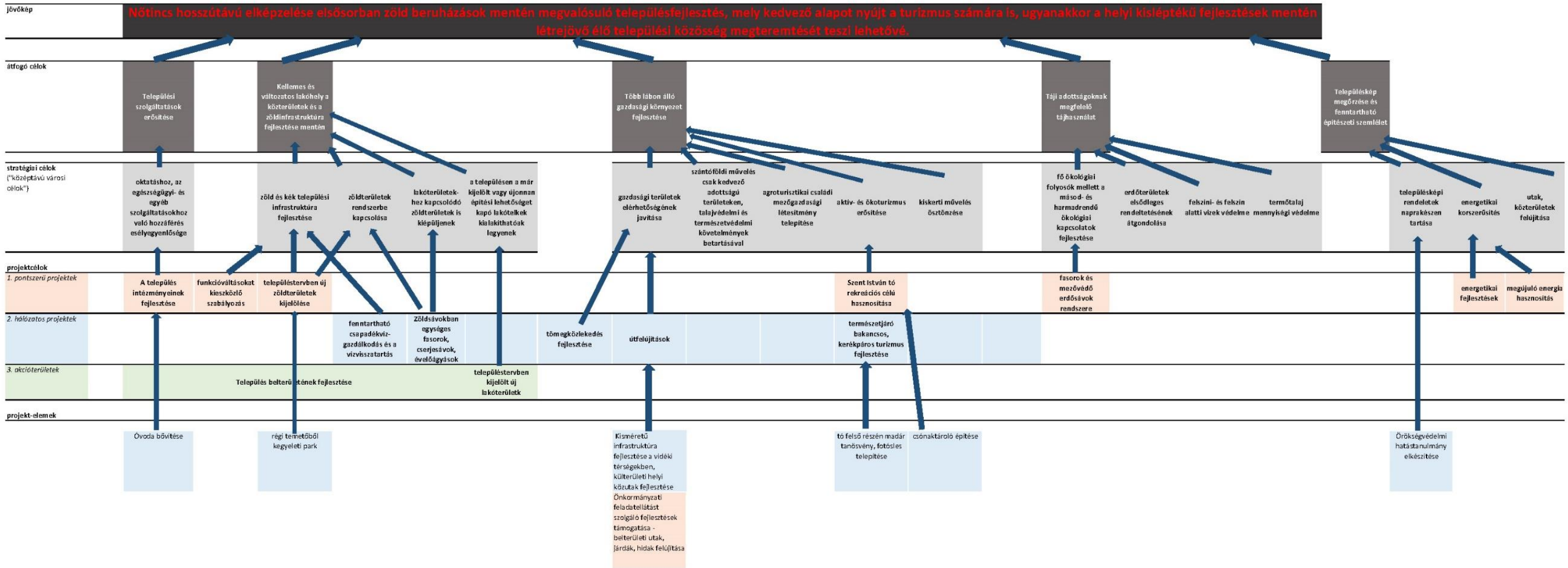
A hatályos törvények a magasabb beépítési százalékkal próbálják ösztönözni a természetes építőanyagok használatát. A település magán tulajdonú épületállományának energetikai korszerűsítését, megújuló energia használatát ösztönözni szükséges. Mind a természetes anyaghasználat, mind az energetikai korszerűsítést az önkormányzat tájékoztató előadásokkal, építőanyagok és technikák bemutatásával, pályázati tájékoztatókkal is tovább segítheti.

Az önkormányzat minden épületének felújításakor hangsúlyt kell helyezni az energetikai korszerűsítésre, megújuló energiák használatára. A közterületi, illetve intézményi parkolók kialakítása esetén formázott fás növényzet vagy pergolák használatával kell a terület árnyékolásáról gondoskodni, a megfelelő mikroklimatikus viszonyok kialakításáról.

Az önkormányzat számára folyamatos feladatot jelent az utak karbantartása, korszerűsítése. Ennek érdekében továbbra is folyamatosan keresi és igénybe veszi a meghirdetett pályázati lehetőségeket. Az akadálymentesség az épített környezet alapvető tulajdonsága kell, hogy legyen. Ez teszi lehetővé, hogy az emberek részt vegyenek azokban a társadalmi és gazdasági tevékenységekben, amelyek befogadására az épített környezet létesült. Az utak és közterületek felújításakor az új utcák kialakításakor is szem előtt kell tartani a széles, mindenki számára használható, a járda-út kapcsolatoknál alacsony szegélyek kialakítását.

3.2. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI CÉLOK RENDSZERÉNEK ÉS A CÉLOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

3.3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI ÖRÖKSÉG VÉDELME NEK KÖVETELMÉNYEI

A településfejlesztési terv hangsúlyt fektet a kialakult, harmonikus táji, és építészeti örökség védelmére, azok fennmaradására, kiemelt kezelésére. Az átfogó célok között külön pontban szerepel a településképp megőrzése és fenntartható építészeti szemlélet és a táji adottságoknak megfelelő tájhasználat programpont. Ezek az átfogó célok kifejezetten az épített értékek védelmét és a táji- természeti környezet megóvását, a környezet védelmét szolgálják.

A településfejlesztési terv az építészeti és természeti környezet védelme érdekében helyi védelem bevezetését, az ehhez szükséges rendelet megalkotását, a zöld és kék infrastruktúra fejlesztését, a zöldterületek rendszerbe kapcsolását, új zöldterületek kialakítását, a zöldsávokban egységes fasorok telepítését, cserjesávok ültetését, évelőágyások kialakítását, fenntartható csapadékvíz gazdálkodást, a mezővédő erdősávok rendszerének kialakítását és az erdőgazdálkodásban az elsődleges rendeltetesként a véderdőket tűzte ki célul.

TÁJ-, TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ VÉDETTSÉGEK/KORLÁTOZÁSOK	
Nemzetközi, országos és helyi természetvédelem	NMTrT megyei övezetek
A. Forrás B. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület	C. Nincs érintettség
2018. évi CXXXIX. törvényben (TrTv.) megállapított országos övezetek	Egyéb jogszabályokból adódó védelmek, korlátozások
D. Ökológiai hálózat – puffterület E. Ökológiai hálózat –ökológiai folyosó F. Erdők övezete	G. Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdőterület H. Gyümölcs-termőhelyi kataszteri terület I. Átlagosnál jobb minőségű termőföld J. Kút hidrogeológiai „B” védőidoma K. Termálkút L. Nyilvántartott régészeti lelőhely, régészeti érdekű terület M. Műemlék, műemléki környezet
9/2019. (VI.14.) MvM. rendeletben megállapított, PMTrT-ben lehatárolt országos övezetek	
N. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete O. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete P. Tájképvédelmi terület övezete Q. Földtani veszélyforrás terület övezete	

A következő táblázatban foglaltuk össze, hogy a védett természeti értékeket mely fejlesztési elképzelések érintik, a település mely intézkedései segítik azok védelmét:

Projekt megnevezése	Hrsz.:	Védettség, korlátozás	Tájrendezési és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat
lakóterület fejlesztés	053/23	átlagnál jobb minőségű termőföld	korábbi tervekben már lakóterületként szerepelt, a zöldsávokban egységes fasorok, cserjesávok, évelőágyások, új zöldterületek kialakítása
lakóterület fejlesztés	043/32	átlagnál jobb minőségű termőföld	korábbi tervekben már lakóterületként szerepeltek, a zöldsávokban egységes fasorok, cserjesávok, évelőágyások, új zöldterületek kialakítása
lakóterület fejlesztés	041/2	átlagnál jobb minőségű termőföld	a zöldsávokban egységes fasorok, cserjesávok, évelőágyások
gazdasági terület fejlesztés	020/3	átlagnál jobb minőségű termőföld	korábbi szabályozási tervben már gazdasági területként szerepelt
gazdasági terület fejlesztés	053/19, 053/18, 043/32, 060/10, 060/3	átlagnál jobb minőségű termőföld	korábbi tervekben ár gazdasági területként szerepeltek
tó és vízfolyások környezete		ökológiai folyosó	a fasorok és mezővédő erdősávok rendszerét mindenképp javasolt kialakítani, gyümölcsösök tiltása a vegyszerezés miatt a tó környezetében
M2 gyorsforgalmi út		átlagnál jobb minőségű termőföld	elfogadott településrendezési terv van rá, kiemelt beruházás

A régészeti területek közül egyetlen olyan található a településen, amelyet lakóterület fejlesztés érint. A régészeti lelőhelyek többsége külterületen található, ahol a mezőgazdasági művelés veszélyeztethetné azok fennmaradását. Az örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza a régészeti lelőhelyek védelmét biztosító rendelkezéseket.

azonosító	lelőhely-szám	név	HRSZ	fejlesztéssel való érintettség	Védett értékre gyakorolt hatás
84865	1	Nőtincs, Hársas-alja III.	022/26	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	A tereprendezés megkezdése előtt előzetes régészeti dokumentáció elkészítése szükséges
78921	2	Nőtincs, Hársas-alja II.	022/24, 022/26, 022/27	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	
78919	3	Nőtincs, Hársas-alja I.	022/23, 022/30	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	
46451	4	Nőtincs, Kiskastély	041/2	lakóterület fejlesztéssel érintett	örökségvédelmi hatástanulmányban részletesen leírt eljárást követve előzetes vizsgálat, tulajdonosok figyelemfelhívása
35031	5	Nőtincs, Lókos-patak II.	013, 014/4, 014/5	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	A tereprendezés megkezdése előtt előzetes régészeti dokumentáció elkészítése szükséges
35030	6	Nőtincs, Lókos-patak	014/8, 012/9, 013	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	
90151	7	Nőtincs, Lucernás	025/18, 025/19	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	
46452	8	Nőtincs, Ósagárdi elágazás	012/2, 012/4, 012/21, 012/22, 013, 014/4, 014/5	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	
87077	9	Nőtincs, Petényi-határon-dűlő 2.	012/10	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	
78923	10	Nőtincs, Petényi-határon-dűlő	012/6	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	
50967	11	Nőtincs, Rk. templom	228	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	

87079	12	Nőtincs, Tringi- dűlő	012/12	Táji adottságoknak megfelelő tájhasználat	
-------	----	--------------------------	--------	---	--

A műemlékek területén a fejlesztési terv nem javasolt beavatkozást. Azok környezetében útfelújítások, illetve utcafásítások, csapadékvíz elvezetés rendezését tűzte ki célként a település. A kastély környezetében található az óvoda, aminek a bővítése rövidtávú célként fogalmazódik meg.

Nőtincs községben három műemlék található:

törzsszám	azonosító	cím	név	védelem	helyrajzi szám	fejlesztéssel való érintettség	Védett értékre gyakorolt hatás
5797	6749	Szabadság utca 54.	Szent Flórián- szobor	műemléki védelem	539/1, 539/2	nincs	-
5798	6750	Szabadság utca 88.	Scitovszky-kúria	műemlék	248/1, 248/2,	nincs	-
5799	6751		Római katolikus templom (Szent Márton)	műemlék	228	nincs	-

1. CSELEKVÉSI PROGRAM

A Cselekvési Program meghatározza a célok megvalósításához szükséges rövid és középtávú feladatokat, egyéb tevékenységeket, kijelöli a fejlesztési területeket, tartalmazza az Önkormányzat által elfogadott gazdasági tervek, programok vonatkozó adatait, elemeit.

A Cselekvési Program egyúttal tartalmazza a fejlesztések ütemezését, pénzügyi tervének vázlatát.

A program támaszkodik az Önkormányzat által elfogadott a 2023-2028 -as évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjára, illetve a különböző országos, ágazati fejlesztési programokban megfogalmazottakra, amelyek a környezet-, a természet védelmével, a gazdaság fejlesztésével, vízgazdálkodással stb. foglalkoznak.

A javasolt feladatok összhangban vannak Nőtincs társadalmi, gazdasági, földrajzi helyzetéből adódó lehetőségekkel, a fejlesztési tervben megfogalmazott jövőképpel, településfejlesztési elvekkel és célokkal.

A kialakult szakmai gyakorlat alapján rövid távúnak, a jelen és a közeli jövő feladatait nevezzük 0-4 éves időtartamig. Középtávúnak a 4 évtől legfeljebb 10 éves időtávon belül megvalósuló feladatok nevezhetők, míg hosszútávúnak értelemszerűen a 10 éven túl elvégzendő feladatok

számítanak. Vannak olyan jellegű feladatok, amelyek nehezen köthetők időtávhoz, illetve valamennyi időtávban, azaz folyamatosan végzendők, így kiemelten azonnal is, azaz rövid távon is.

4.1. Az Önkormányzat által, illetve az önkormányzat támogatásával végzendő tevékenységek, feladatok

4.1.1. Az Önkormányzat által, illetve az önkormányzat támogatásával végzendő, nem beruházás jellegű tevékenységek, feladatok

- A. Nőtincs kiemelt feladata a településen élők életminőségének átfogó javítása, a lakosság korösszetételének megtartása, a társadalmi különbségek csökkentése, az oktatáshoz, az egészségügyi- és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítása. *Folyamatos feladat.*

- B. A településfejlesztési elvekkel összhangban lévő szabályozási környezet kialakítása, a települési funkciók erősítése, a turisztikai infrastruktúra bővítése. *Rövid időtáv.*
/Nőtincs fő vonzereje a Szent István tó és környezete, a település bakancsos turizmus számára kedvező természeti környezete. De a tó nem csak a rekreációs tevékenységek számára hívogató, hanem a lakóterületi fejlesztések is a tó látványára hangoltak. Az elmúlt évek során azonban az építkezések nem indultak be, ennek ellenére a település továbbra is fenn kívánja tartani a lakóterületek beépítésének lehetőségét. A lakóterületek folyamatos betelepülésével a települési szolgáltatások, humáninfrastruktúra fejlesztésére, óvodai férőhely bővítésre is hangsúlyt kell helyezni. Külterületen az agroturisztikai beruházások iránti igények nőttek meg. Egyensúlyt kell tartani a meglévő falusias hangulat és a települési, turisztikai funkciók erősítése, kihasználása között, ezért csak a helyi adottságokkal összhangban lévő fejlesztéseket szabad támogatni és a meglévő adottságok, erőforrások megőrzését kell kiemelten támogatni/.

- C. A helyi gazdaság fejlesztése, a gazdaság több lábra állításával a megélhetés biztosítása, a munkahelyek megőrzése és a foglalkoztatás növelése. *Folyamatos feladat.*
A legkézenfekvőbb gazdaságfejlesztési cél a táji adottságoknak megfelelő tájhasználat. A mezőgazdasági táj művelése, a helyi természeti adottságok kihasználása a turizmus alapjául szolgál.

Nőtincs külterületeinek földtakarékos fejlesztése az értékes termőföldek figyelembevételével történhet. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldek más célú hasznosítása nem javasolt. A külterületi fejlesztéseket optimalizálni kell a hagyományos tájszerkezet megőrzésével, és az olyan fenntartható táj használatok preferálásával, amelyek nem kívánnak indokolatlanul magas terheket. Ugyanakkor az M2 gyorsforgalmi út települést érintő szakasza mentén már kijelölt gazdasági területek rendezési tervben való fenntartása további munkahelyteremtő, gazdaságfejlesztő erővé válhat.

D. A helyi lakosság klímatudatosságának erősítése, civil kezdeményezések támogatása. *Rövid távú feladat*

Magyarország éghajlata összességében melegszik és szárazabbá válik, miközben az éves csapadékösszeg mennyisége jelentősen nem változik, de a lefolyás átrendeződése és a nagyobb párolgás miatt Nováky (2005) szerint mind a felszíni (5-15%-kal), mind a felszínalatti vízkészletek mennyisége (pesszimista forgatókönyv esetén akár 25%-kal) csökken. A klímaváltozás miatt kialakuló szélsőséges időjárási események és a felgyorsuló hidrológiai körfolyamat egyre nagyobb környezeti terhelést jelentenek, károsan hatnak a települési vízgazdálkodásra, a településen élők életkörülményeire. A leggyakoribb gondot a víz hiánya vagy túlzott mennyisége okozza. A dinamikus egyensúly megtalálása és fenntartása a települési és területi vízgazdálkodás integrálásával, továbbá a vizek helyben tartásával és hasznosításával érhető el a leghatékonyabban. A csapadékot hasznos vízforrásnak kellene tekinteni, és az időbeli eloszlásának megváltozására a visszatartását, tározását, hasznosítását előnyben részesíteni, a károkozás csillapítása, elkerülése mellett. Ennek érdekében az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a lakóutcákban hiányzó fasorok pótlását és a jellemző megszokott betonmedrű árkok helyett esőkertek kialakítását a helyi lakossággal együttműködve, őket bevonva.

E. A helyi, települési közösség összetartása, a közösségi élet szervezése. *Folyamatos feladat.*

Tanfolyamok szervezése, a civil szféra erősítése, a helyi lakosságon belüli kapcsolat javítása. A közösségépítő feladatok valamennyi időtávhoz hozzátartoznak, azaz folyamatosan végzendő feladatok.

/Alapvetően fontos, hogy helyi közösség – elsősorban hagyományaik és értékeik védelme, illetve gazdasági szempontból – igyekezzen befogadni az új lakosokat és különböző kapcsolatokat kialakítani. Ebben a kapcsolatteremtő tevékenységben fontos szerepet játszhatnak az önkormányzat által támogatott civil szervezetek/.

F. Az egyes fejlesztési célok megvalósításához szükséges szakmai, gazdasági, pályázati, tervezési feladatok beindítása:

- vízrendezési terv készítés, a vízkárelhárítási terv felülvizsgálata. *Rövid időtáv.*
- A meglévő vízvédelmi rendszer elemeinek évenkénti felülvizsgálata. *Folyamatos feladat.*
- közterületek zöldítése, fásítása, esőkertek tervezése, lakossági tanfolyamok szervezése. *Rövid időtáv.*
- Felelős állattartással kapcsolatos oktatási programok. *Rövid időtáv.*
- Civilekkel való együttműködés támogatására a weboldalon külön menüpont kialakítása az adminisztráció segítése érdekében. *Rövid időtáv.*
- A Helyi Építési Szabályzathoz, településrendezési tervhez kapcsolódó gyakran ismételt kérdésekhez menüpont létrehozása a weboldalon. *Rövid időtáv.*

- A kiránduló-, kerékpárutak összehangolása, tervezése. *Rövid időtáv.*
- A lakóterületek infrastrukturális fejlesztésének előkészítése, szervezése, ütemezése az érintett tulajdonosok bevonásával. *Folyamatos feladat.*
- Fenntartható Energia- és Klímaakciótervet (SECAP) készítése, amely a kibocsátás-csökkentési terven felül a települési klímaadaptációs stratégiát is tartalmazza. *Rövid időtáv.*

4.1.2. A településfejlesztési célok elérését szolgáló, elsődlegesen beruházási, építési jellegű feladatok:

Rövid távú feladatok:

- lakóterületi infrastruktúra fejlesztés, /víz, elektromos hálózat, informatika fejlesztése, belterületi utak burkolása/
- A turisztikai szolgáltatások fejlesztése / kiránduló útvonalak létesítése, felújítása, csónaktároló, kerékpárút fejlesztés, fotóles telepítés/
- A vízvédelmi rendszer felújítása
- Szent István tó környezetének rendezése, turisztikai fejlesztése
- Intézmények, önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése
- Rétság felé közösségi közlekedés megszervezése
- zöldsávok fásítása, évelőágyások ültetése

Középtávú /4-10 év/ feladatok:

- Új lakóterületek telekosztása, útépítése, zöldfelületi rendszerének kiépítése, csapadékvíz elvezetésének megoldása
- mezővédő erdősávok telepítésének ösztönzése
- Intézményi parkolók fásítása
- A Településközpont továbbfejlesztése
- A mezőgazdasági termelés – legeltető állattartás, gyümölcstermesztés – megújulásának, támogatása

Hosszú távú -10 éven túli – feladatok:

- M2 gyorsforgalmi út menti gazdasági területek beindítása
- Turisztikai szolgáltatások fejlesztése az akkori igények és az adottságok összhangjára tekintettel
- További zöldterületi fejlesztések

4.1.3. Kockázatok

A felsorolt fejlesztések többsége a település zöldítéséről, a zöldhálózati rendszer fejlesztéséről szól. A kockázatot leginkább a fejlesztések elmaradása hordozza. A kijelölt lakóterületek beépülése fokozatos, nem jelent egy adott időszakra koncentrált terhelést.

A legnagyobb kihívások:

A nagyobb méretű építkezések az útfelújítások, lakóutcák kiépítése, az M2 gyorsforgalmi út kivitelezése. Ezek folyamatos zajjal, illetve a természetközeli állapotú területek csökkenésével járnak, s így lassan, de évről-évre érezhetően változik a település jellege. A lakóutcák kiépülésével pedig a belső forgalom növekszik.

A település villám árvízzel veszélyeztetett települések közé tartozik, így a kockázatok közé tartozik a patakpartok elépítése. Ennek megakadályozását szolgálja, hogy az építési helyek, a beépítésre szánt övezetek a pataktól lehetőleg messzebb kerülnek kijelölésre, illetve a mélyfekvésű területek beépítetlenül, zöldterületként kerülnek szabályozásra.

4.1.4. Pénzügyi háttér

A fejlesztési elképzelések, a megvalósítandó célok, feladatok csak külső források, pályázatok, támogatások, hitelek igénybevételével valósíthatók meg, ugyanakkor ebben a folyamatban, mindenképp el kell kerülni a működési jellegű hitelfeltételeket. A pontszerű fejlesztési célok jelentős része magánberuházás keretében valósul meg. A fejlesztések közül a hálózatos elemek közösségi összefogással valósítható meg. A zöldterületek fejlesztéséhez a lakossági szervezés, civil pályázatok és a helyi felajánlások segíthetnek.

A normatív támogatások, a közhatalmi-, adóbevételek lehetővé teszik a kiadások teljesítését. Az egyes konkrét célok támogatására szervezett rendezvények, akciók bevétele, a helyi cégek társadalmi felelősségvállalásából eredő munka, anyagi és tárgyi támogatások, a fejlesztések révén megvalósult és üzemelő létesítmények profitja szolgálhat önrészként a tervezett fejlesztések megvalósításához.

4.1.5. Összegezés

A rövid- és középtávú fejlesztési feladatok úgy kerültek meghatározásra, hogy azok a hatályos magasabb rendű jogszabályokkal, illetve a tervezett Helyi Építési Szabályzattal összhangban legyenek, azaz a településrendezési terv keretein belül azok megvalósíthatók.

Tudatosan kell használni a célok eléréséhez a helyi adókedvezmények lehetőségét, az országos pályázati lehetőségeket és pályázatokat és az önkormányzatnak következetes és kiszámítható jogalkalmazási és imázsépítő tevékenységet kell folytatni.

2. FEJLESZTÉSI TERVLAP

A Fejlesztési Tervlap a teljes közigazgatási területre meghatározza a település fejlesztésének térbeli rendszerét és területi irányait, meghatározza a megőrzendő, valamint a fejlesztési akcióterületeket, az egyéb területek általános használat szerinti lehatárolásával. Az épített és

a táji- természeti környezet tekintetében tartalmazza a külső és a belső korlátokat, azok jellegét, a település működéséhez szükséges meglévő, ill. tervezett műszaki és zöld infrastruktúra elemek térbeli elrendezését.